

Laia: Fàbregas:

"M'agraden les novel·les amb més preguntes que respostes"

Textual "Va ser a l'escola d'art i text d'Amsterdam que vaig descobrir que el meu mitjà d'expressió artístic era el text" Positiva "Hi ha gent que, quan es mou, es desarrela de tot arreu i n'hi ha, en canvi, que ho aprofiten en positiu"

JORDI NOPCA | ACTUALITZADA EL 19/04/2011 14:21

Laia Fàbregas (Barcelona, 1973), a la Casa Fuster. / PERE VIRGILI

Aquesta tarda, a partir de les 19 h, Laia Fàbregas presenta novel·la i instal·lació a l'Arts Santa Mònica.

La llista (Amsterdam) i Landen (Alfaguara) són la versió catalana i castellana d'una novel·la que va aparèixer fa un any en holandès, a l'editorial Anthos, que publica autors com Don Delillo, Milan Kundera, Elías Khoury i Michael Chabon. De fet, va ser en holandès que l'autora de La nena dels nou dits (Columna) va començar a escriure mentre feia un curs d'escriptura creativa en una escola holandesa.

Vas instal·lar-te als Països Baixos l'any 1997 després de llicenciar-te en belles arts a Barcelona, i abans de saber que escriuries una novel·la vas fer coses tan curioses com ara treballar per la policia holandesa.

Vaig treballar-hi quatre anys en projectes d'introduir noves eines informàtiques i de reorganització d'un departament.

Quan vaig acabar belles arts vaig estudiar un mòdul de gestió d'empreses culturals i non profit a la Universitat de Rotterdam. A partir d'aquella via em vaig ficar en projectes de consultoria: a Holanda, si tens talent, és fàcil créixer a dins d'una empresa. A la policia hi vaig arribar a través de la consultoria on havia treballat.

El teu descobriment d'Holanda, però, va ser durant un Erasmus. Vas tenir temps de familiaritzar-te amb l'holandès, llavors?

En aquells primers sis mesos que hi vaig estar no em vaig plantejar aprendre'l, però quan vaig decidir que me n'hi anava a viure vaig fer un curs intensiu d'holandès. Els dos primers anys em comunicava en anglès però demanava a tothom que em parlessin en holandès, que jo ja faria l'esforç d'entendre'ls.

Què et va ser més difícil, de l'holandès?

Atrevir-me a parlar-lo, a construir les frases per mi mateixa. Quan ja feia tres anys que havia fet el pas de parlar en holandès em vaig matricular a l'escola d'art i text Rietveld i allà vaig començar a escriure literatura en holandès.

No és gaire freqüent que algú que estudia belles arts acabi dedicant-se a la creació de textos.

Quan estudiava belles arts sempre posava textos a les obres, m'interessava molt pels títols i per aquells artistes que experimentaven amb el text, com Sophie Calle, Joseph Kosutz i John Baldessari. A Holanda vaig trobar feina de seguida: treballava tres o quatre dies a la setmana i dedicava la resta del temps a anar provant coses. Intentava fer exposicions, però no era prou el que jo necessitava o el que jo volia. Va ser a l'escola d'art i text, que vaig descobrir que el meu mitjà d'expressió era el text: escriure relats o poemes em feia molta més gràcia que dibuixar nus.

El procés d'endinsar-te en l'escriptura va ser acompanyat d'un canvi en les teves lectures?

Vaig començar a llegir literatura en holandès per saber qui eren els meus contemporanis. Em mirava com estaven construïts els llibres o què m'agradava dels textos que llegia. M'interessen les novel·les que plantegen més preguntes que respostes, i que et segueixen rondant per dins quan ja has acabat el llibre.

Has dit més d'una vegada que la teva manera d'escriure és intuïtiva. És una manera d'aconseguir que el text es preguntí coses?

Vaig començar La llista amb la frase: "Va morir durant l'aterratge", la idea d'una capsa plena de sorra i la voluntat de treballar dues veus en dues llengües diferents.

No sabia què hi havia, a dins de la capsa! Quan ja sabia què hi havia, em vaig preguntar, i d'on ve, això? Al principi, els meus textos són un garbuix, al mig del procés hi ha una pausa en què em pregunto per l'estructura i la coherència i llavors arribo al desenllaç, que fins ara sempre he escrit d'una tirada.

A La llista , les preguntes es combinen amb els secrets. És bo que no se sàpiga tota la veritat?

Tots tenim coses que no volem que sàpiguen els altres, és inevitable. A mesura que passen els anys, anem acumulant secrets sobre determinades persones o fins i tot sobre tothom, coses que només sap un mateix. Si a la novel·la hi ha secrets és perquè són part de la vida, aquests secrets.

La novel·la comença en un avió, que ens porta d'un lloc a un altre, de les nostres arrels cap a allò desconegut o viceversa. Durant el viatge en avió, no s'és d'enlloc, però llegint La llista tens la sensació que els seus personatges acumulen identitats. També l'has tingut, aquesta sensació?

Només puc parlar de les coses que conec, o bé perquè les he viscut, o perquè me les han explicat o perquè ho he descobert a través d'internet. Hi ha gent que, quan es mou, es desarrela de tot arreu i n'hi ha, en canvi, que ho aprofiten en positiu, i se senten de tot arreu. Sempre hi ha la nostàlgia, perquè quan sóc a Barcelona trobo a faltar Holanda, i quan sóc allà trobo a faltar Barcelona.

Fa uns mesos vas decidir que et tornaves a instal·lar a Barcelona. Potser la propera novel·la et sortirà en català.

Els passatges que he escrit fins ara són en català i holandès.